

HandläggareJohan Ingelshed
08-508 26 219**Till**Trafiknämnden
2025-02-13

Framkomligheten i Bromma – här behövs ett helhetsgrepp av Jonas Nilsson m.fl. (M). Svar på skrivelse

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner trafikkontorets svar på skrivelsen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefSara Bergendorff
AvdelningschefJoakim Boberg
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har mottagit en skrivelse om Framkomligheten i Bromma – här behövs ett helhetsgrepp av Jonas Nilsson m.fl. (M) vid trafiknämndens sammanträde 19 oktober 2023.

Skrivelsen tar upp brister i framkomligheten till, från och inom Bromma, som påverkar alla trafikslag.

Skrivelsen innehåller tre frågor som besvaras i tjänsteutlåtandet. Kontoret delar bilden att det finns utmaningar med framkomligheten. I de flesta fall är det genom omfördelning av befintliga trafikytor som det är möjligt att förbättra framkomligheten, och vanligtvis behöver ett trafikslag stå tillbaka i förhållande till ett annat. Vid varje sådan situation fungerar framkomlighetsstrategin som ett stöd.

Kontoret driver och medverkar i flera större och mindre projekt som syftar till att förbättra framkomligheten i Bromma. Ett urval av projekt redovisas i tjänsteutlåtandet.

I trafikkontorets trafikplaneringsarbete är det en central del att upprätthålla en helhetssyn på trafiksystemet. Kontoret kommer att fortsätta initiera, medverka i och koordinera projekt med detta förhållningssätt och med framkomlighetsstrategin som stöd.

Bakgrund

Vid trafiknämndens sammanträde den 19 oktober 2023 inkom Jonas Nilsson m.fl. (M) med skrivelsen Framkomligheten i Bromma – här behövs ett helhetsgrepp.

Skribenterna skriver att framkomligheten till, från och inom Bromma lämnar betydligt mer att önska. De exemplifierar detta med Brommaplan där de menar att trafiken länge varit kantad av problem som påverkar såväl fotgängare som cyklister och de som är beroende av bilen. Skribenterna uttrycker att den planerade utbyggnaden av bussfilen vid Brommaplan (i tidsbesparande syfte) inte står i paritet till den trafikstockning det kommer innebära för biltrafiken från Ekerö under rusningstrafiken på morgonen. De nämner att åtgärderna för cykelbanor vid Alviksplan på samma sätt är ännu ett exempel på hur trafiken kommer att begränsas med långa köer som resultat. Skribenterna anser att det är av stor vikt att cykelförbindelserna från Bromma in till staden förbättras, men de uttrycker att ombyggnationen inte får resultera i att framkomligheten till och från Bromma försämras.

Skribenterna anser att det krävs ett helhetsgrepp om framkomligheten till, från och inom Bromma för att framkomligheten ska öka och trafiken bli tryggare för alla. De uttrycker att resultatet av detta skulle bli ökade tillgänglighet, kortare och säkrare resor samt minskade utsläpp.

Skribenterna ställer med anledning av ovanstående fråga följande frågor till trafikkontoret:

1. Vilka problem identifierar trafikkontoret i Brommatrafiken, och hur skulle dessa kunna lösas?
2. Vilka projekt planerar trafikkontoret genomföra inom Bromma och i anslutning till Bromma?
3. Finns det möjlighet för trafikkontoret att ta ett helhetsgrepp om framkomligheten i Bromma för att korta restider, minska utsläppen och öka trafiksäkerheten?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret arbetar med framkomlighet utifrån de strategiska planer och den inriktning för nämnden som beslutats av kommunfullmäktige. Det innebär fokus på ökad framkomlighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik samtidigt som näringslivets transporter ska fortsätta värnas.

Den planerade bussfilen vid Brommaplan som nämns i skrivelsen är en del av trimningsåtgärderna som beslutades i trafiknämnden i juni 2023. Tjänsteutlåtandet konstaterar att åtgärderna sammantaget väntas ge ökad framkomlighet för buss, cykel- och gångtrafik, samt höjd trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Under morgonrusningen väntas en viss minskning av kölängderna för motorfordonstrafik in mot Brommaplan från söder och väster där belastningen på morgonen är hög. Något längre köbildning väntas för trafiken som kommer österifrån på Drottningholmsvägen, vilket är en mindre belastad tillfart under morgonens högtrafik.

Cykelbanorna vid Alviksplan som tas upp i skrivelsen ingår i ett upprustningsprojekt för Drottningholmsvägens cykelstråk på sträckan Alviksplan – Tranebergsbron. Reviderat genomförandebeslut fattades i september 2023 av trafiknämnden. I tjänsteutlåtandet konstateras att biltrafiken på Drottningholmsvägen inte kommer att påverkas i någon större utsträckning, enligt genomförda trafikanalyser.

Nedan följer en redogörelse för hur trafikkontoret ser på frågeställningarna i skrivelsen.

Vilka problem identifierar trafikkontoret i Brommatrafiken och hur skulle dessa kunna lösas?

Den planeringsinriktning som berör framkomlighet i stadens trafikstrategi – framkomlighetsstrategin – anger att restiden för kollektivtrafiken ska minska, framkomligheten ska förbättras för gående, cyklister och effektiv godstrafik, samt pålitligheten ska bli bättre för samtliga trafikslag.

Bromma är en stadsdel som är centralt placerad i Stockholmsregionen, mellan Stockholms innerstad och övriga Västerort, och angränsande till Solna och centrala Sundbyberg. Den försörjs och genomskärs av flera vägar på det primära vägnätet och viktiga stråk för spårbunden kollektivtrafik.

Delar av Brommas huvudvägnät är tidvis hårt belastat. Detta gäller framförallt i rusningstid på vardagar, men i anslutning till externhandelsverksamheterna runt Bromma flygplats är belastningen även hög under helger. En följd av den höga belastningen är att stombusstrafiken som ska komplettera spårtrafiken drabbas av förseningar.

Det finns begränsade möjligheter att bygga ut Brommas huvudvägar med fler körfält eftersom det ofta kräver intrång i befintlig bebyggelse eller i skyddsvärd natur. I de flesta fall är det endast genom omfördelning av befintliga trafikytor som det är möjligt och önskvärt att förbättra framkomligheten, och vanligtvis behöver avvägningar göras mellan ytor och villkor för olika trafikslag. Vid varje sådan situation fungerar framkomlighetsstrategin som ett stöd, och lämpliga avvägningar görs utifrån de platsspecifika förutsättningarna.

Långsiktigt behöver stadsplanering och trafikplanering samverka för att resor med kollektivtrafik, cykel och till fots ska bli mer konkurrenskraftiga i Bromma, vilket kan möjliggöra att vägnätet används mer effektivt. Mobilitetstjänster kan exempelvis ersätta tidigare högt satta bilparkeringstal i nyproduktion. Genom förtätning i kollektivtrafiknära lägen minskar behovet att använda bilen till vardags, och underlaget för lokal service ökar.

När det gäller fysiska åtgärder ser kontoret att det är viktigt att genomföra beslutade trimningsåtgärder utmed stombusstråket längs Drottningholmsvägen-Kvarnbacksvägen-Norrbyvägen-Huvudstaleden. Genom fortsatt dialog och samverkan med Trafikförvaltningen kan ytterligare förbättringsåtgärder komma att identifieras. Kontoret ser också att den nya expressbuslinjen (E) som utreds längs Bällstavägen kan bli ett värdefullt komplement i Brommas kollektivtrafik. Arbetet med att bygga ut ett säkert och attraktivt primärt och regionalt cykelnät behöver också fortsätta för att främja cykling som färdmedel. Det är också viktigt att fortsätta arbetet med att skapa trygga och säkra skolvägar och se till att åtgärda osäkra trafikmiljöer så de inte hindrar barn att gå eller cykla till skolan.

Trafikkontoret kan vidta åtgärder i egenskap av väghållare som påverkar framkomligheten, men det finns också många framkomlighetsfaktorer som kontoret inte råder över. Exempel på detta är kollektivtrafikens utbud, bebyggelseplaner i andra kommuner och den statliga infrastrukturens utveckling. Därför är det viktigt att staden samverkar med andra aktörer för att tillsammans medverka till en hållbar infrastrukturplanering.

Vilka projekt planerar trafikkontoret genomföra inom Bromma och i anslutning till Bromma?

Trafikkontoret bedriver ett antal projekt i och omkring Bromma i syfte att åstadkomma förbättringar för trafikanter. Kontoret medverkar även i ett flertal projekt som andra parter driver, exempelvis exploateringskontoret och Region Stockholm. Nedan följer ett urval av projekt i Bromma;

Trimningsåtgärder i Bromma blocks

Projektägare: Exploateringskontoret

Förväntat resultat: Åtgärder görs i tre korsningspunkter i syfte att åstadkomma allmänna kapacitetshöjningar för motorfordonstrafiken. Vid Ulvsundavägen/Köpsvängen flyttas en gång- och cykelpassage och en busshållplats byggs om. Vid Ulvsundavägen/Karlsbodavägen görs optimering av signalprogrammeringen. Vid Ulvsundavägen/Flygplatsinfarten införs bland annat dubbla vänstersvängskörfält in mot externhandelsområdet.

Status: Byggstart planerad till 2025

Kollektivtrafikåtgärder för linje 176 och 177

Projektägare: Trafikkontoret

Förväntat resultat: Busshållplatser på Drottningholmsvägen byggs om så att stombussar kan passera lokalbussar som angör hållplatserna. På Norrbyvägen förlängs en hållplats så att två bussar ryms samtidigt, och vid en annan hållplats åtgärdas konflikter mellan cykeltrafik och busstrafik.

Status: Genomfördes 2024.

Trimningsåtgärder Brommaplan

Projektägare: Trafikkontoret

Förväntat resultat: Höjd framkomlighet för busstrafik, genare och bredare cykelstråk och höjd trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter i oreglerade passager.

Status: Åtgärder i norra delen av cirkulationen slutfördes våren 2024, den södra delen pågår under 2024-2025.

Cykelbanor vid Alviksplan

Projektägare: Trafikkontoret

Förväntat resultat: Cykelbanor rustas upp längs Drottningholmsvägen. Vid Alviksplan åtgärdas en av de större

problempunkterna för cykling till och från innerstaden. Med genare dragnings av cykelbanorna förkortas restiden och konfliktpunkter med gående byggs bort.

Status: Färdigställdes hösten 2024.

Hastighetsplan för Bromma

Projektägare: Trafikkontoret

Förväntat resultat: Höjd trafiksäkerhet i Brommas huvudvägnät genom bättre anpassning av hastighetsgränserna utifrån gatornas funktion. Trafiksäkerhetsåtgärder, oftast i form av hastighetsdämpning i punkter där oskyddade trafikanter korsar gatan, görs vid utpekade platser för att stödja hastighetsefterlevnaden.

Status: Nya hastighetsgränser infördes 2023, trafiksäkerhetsåtgärder pågår under 2024-2025.

Tvärbanans Kistagren

Projektägare: Region Stockholm

Förväntat resultat: Kistagrenen kommer erbjuda Brommas invånare nya möjligheter att åka kollektivt. Kista där många arbetsplatser ligger kommer kunna nås enklare med kollektivtrafik jämfört med idag, vilket kan avlasta vägnätet och minska trängseln.

Status: Projektet är försenat på grund av upphävda avtal med entreprenören. Sträckningen fram till Ursviks torg var planerad att öppna 2025 men tidplanen ses för närvarande över av regionen.

Förbifarten och väg 261 (Ekerövägen)

Projektägare: Trafikverket

Förväntat resultat: Förbifarten syftar bland annat till avlastning av infartslederna till Stockholms innerstad. Väg 261 breddas så att busskörfält ryms i båda riktningarna från Tappström till och med Nockebybron, vilket väntas ge bättre framkomlighet för busstrafiken mellan Ekerö och Västerort.

Status: Breddningen av Nockebybron har skjutits fram till efter Förbifartens öppnande 2030. Övriga sträckor på Ekerövägen färdigställs 2026.

Finns det möjlighet för trafikkontoret att ta ett helhetsgrepp om framkomligheten i Bromma för att korta restider, minska utsläppen och öka trafiksäkerheten?

Trafikkontoret arbetar löpande med trafikplanering både övergripande för hela Stockholms stad och på stadsdelsnivå. Det innefattar allt från strategisk trafikplanering och trafikfrågor i stadsutvecklingsprojekt till löpande väghållarfrågor och trafiksignalplanering. I arbetet med detta sker kontinuerlig samverkan med aktörer inom och utanför staden, som stadsdelsförvaltningarna, Region Stockholm, Trafikverket, privata fastighetsägare och näringsidkare för att kontorets verksamheter och projekt ska koordineras på ett bra sätt och gentemot andra anspråk, intressen och behov.

Det är centralt att i arbetet upprätthålla en helhetssyn på trafiksystemet, med god förståelse för hur detaljerna påverkar helheten och vice versa. Kontoret kommer att fortsätta initiera, medverka i och koordinera projekt och uppdrag med detta förhållningssätt, och följer kontinuerligt trafikutvecklingen i stadsdelen liksom i staden i stort.

På trafiksäkerhetsområdet har det de senaste åren tagits ett helhetsgrepp i form av hastighetsplanen, som nu går in i sista fasen och innebär genomförande av fysiska åtgärder på gator som fått ny hastighet. Projektet innebär höjd trafiksäkerhet och bättre anpassade hastigheter i Brommas huvudvägnät.

När det gäller framkomlighet för busstrafiken har kontoret i flera år bedrivit projekt som syftar till att förbättra stombusstråket som trafikeras av linje 176 och 177. Utöver de redan beslutade trimningsåtgärderna arbetar kontoret löpande med att identifiera ytterligare åtgärder som kan höja framkomligheten för busstrafiken.

I samband med det påbörjade programarbetet för Bromma flygplats finns möjligheten att bedriva trafikanalyser som bland annat kan peka på långsiktiga åtgärdsbehov i ett större område kring flygplatsen och centrala Bromma. Exploateringskontoret kommer vara beställare för dessa utredningar där även trafikkontoret kommer delta aktivt.

Slut

Bilagor

1. Framkomligheten i Bromma – här behövs ett helhetsgrepp av Jonas Nilsson m.fl. (M)